

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Kristýna Kubálková
Téma práce:	Pojem a právní důsledky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze
Rozsah práce:	114 938 znaků včetně mezer (cca 66 NS)
Datum odevzdání práce:	1. 11. 2023
Vedoucí práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
Oponent:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si jako téma své diplomové práce vybrala „*Pojem a právní důsledky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze*“. Jedná se o opakovaně zpracovávané téma (lze dohledat již desítky prací). Na straně druhé se jedná o nikoliv snadnou problematiku na zpracování kvalifikační práce. V nauce i aplikační praxi lze vysledovat tendence expanze „ochrany“ osob, které jednají v nutné obraně (§ 29 tr. zákoníku) nebo v krajní nouzi (§ 28 tr. zákoníku), a to právě i v situacích, kdy se tímto jednáním dopustí excesu (vybočení z mezí). Je potřeba odlišovat předpoklady/podmínky nutné obrany či krajní nouze (§ 28 odst. 1 a § 29 odst. 1 tr. zákoníku) a limity jednání v krajní nouzi a v nutné obraně (§ 28 odst. 2 a § 29 odst. 2 tr. zákoníku). Z tohoto důvodu je potřeba diplomovou práci, věnovanou problematice excesu a jeho právních důsledků u obou okolností vylučujících protiprávnost, považovat za aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Při zpracování byly potřeba znalosti z oboru trestní právo hmotné a práva ústavního. Z hlediska metod byly použity zejména deskripce a analýza, případně syntéza.

3. Formální a systematické členění práce

Práce má poměrně logickou strukturu. Diplomantka se nejprve věnuje obecné charakteristice okolností vylučujících protiprávnost v systému trestního práva (kapitola 1.). Na to navazuje vymezením jednotlivých zákonných znaků nutné obrany (kapitola č. 2) a krajní nouze (kapitola č. 3) a případů označovaných jako exces (kapitoly č. 2.7 a č. 3.8). Obsahovým jádrem práce pak je čtvrtá kapitola, která se zabývá následky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze (polehčující okolnosti, mimořádné snížení trestu odnětí svobody, upuštění od potrestání, privilegované skutkové podstaty). Práce obsahuje též stručný úvod, stručný závěr a povinné přílohy.

4. Vyjádření k práci

Jedná se o průměrné zpracování diplomové práce. Úkolem oponenta je zhodnotit přednosti a nedostatky předložené práce. Pokud jde o **přednosti práce**, lze určitě uvést výběr tématu a samostatnost při zpracování, práci s judikaturou. Pokud jde o **nedostatky předložené práce**, lze uvést, že práce je poměrně stručná (cca 66 NS) a jen mírně tak převyšuje minimální formální požadavky stran rozsahu práce. V práci absentuje explicitně definovaný cíl práce (dovíme se se jej až abstraktu práce). Marně jsem hledal seriózní výzkumné otázky (a rovněž i odpovědi na ně). Práce je na samé hranici obhajitelnosti, jen mírně totiž převyšuje požadovaný počet znaků (resp. normostran) a z obsahového hlediska měla a mohla být více rozpracována (zejména, pokud jde o kapitolu pátou). Práci by jistě slušelo zahraniční srovnání či provedení historicko-komparativního výkladu podmínek a mezi krajní nouze a nutné obrany. V mnoha případech a ohledech nejde nad

rámec učebnicového výkladu. Na straně druhé diplomantka pečlivě zpracovala relevantní judikaturu a tu se pokusila konfrontovat s doktrinárními závěry. Závěr: Práci doporučuji k obhajobě, neboť **ještě splňuje** požadavky, které jsou standardně kladeny na diplomové práce v oboru trestní právo. Autorka si osvojila práci s odborným textem, právními předpisy a judikaturou, kterou reflektovala ve své diplomové práci věnované právním důsledkům překročení mezi nutné obrany a krajní nouze.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Definovaný cíl práce („ <i>vymezit podmínky a meze obou institutů a důsledky jejich překročení, přičemž důraz je kladen na konkrétní případy z rozhodovací praxe soudů</i> “) byl v zásadě naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	THESES: 8 % (maximální podobnost); TURNITIN: 22 % (celkové % podobnosti). Po zevrubné kontrole vygenerovaných protokolů konstatují, že práce není kompilátem a ani plagiátem.
Logická stavba práce	Práce má poměrně logickou strukturu. Blíže viz bod 3.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citace jsou provedeny řádně (dle norem). Autorka čerpá výhradně z českých zdrojů. Ke škodě věci nepracuje se zahraniční úpravou (a tedy ani se zahraniční literaturou). Vychází zejména z monografií V. Pelce a R. Vokouna na zkoumané téma. Jinak jde zejména o učebnice, komentáře a judikaturu vrcholných soudů (zejména Nejvyššího soudu).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Ještě dostatečná. Absentuje bližší analýza pojmu protiprávnosti v systému znaků trestného činu. Rovněž mohlo být učiněno i zahraniční srovnání, případně uplatnit historicko-komparativní výklad. Jistě podrobnější úvahy mohly být uvedeny v kapitole čtvrté o důsledcích překročení.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	(3) – dobře

Otázka:

Je platná – podle názoru autorky – teze o tom, že „proti tomu, kdo jedná v krajní nouzi, není přípustná nutná obrana, ani není možné v takové situaci jednat v krajní nouzi“? Svůj závěr náležitě odůvodněte (podpořte argumentačně).

V Praze dne 13. listopadu 2023

_____
JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent